

בית הדין המחוזי

מחוז שיפוט דרום

בפני השופט:

[Redacted]

בעניין: ק/XXX סגן ע"י ב' (ע"י ב"כ, עו"ד לימור ברמלי ועו"ד אופיר ברמלי) (להלן: "המבקש")
נגד

התובע הצבאי הראשי (ע"י ב"כ, [Redacted]) (להלן: "המשיב")

החלטה

רקע

1. כנגד המבקש התנהלה חקירה בחשד לביצוע עבירות שעניינן מעשה מגונה והטרדה מינית. בדיון שהתקיים לפני ביום 3 ביולי 2023, הודיע התובע כי החקירה הסתיימה וכי חומרי החקירה עומדים לרשות ההגנה לצורך קיום הליך שימוע לפני הגשת כתב אישום.
2. מחומר החקירה שהוגש לעיוני עולה שהמבקש שירת בתפקיד מפל"ג אימונים. מתוקף תפקידו, הכיר המבקש את רב"ט ש.כ. ואת סמל ע.י, אשר שירתו בתפקידי מש"קיות ביחידה (להלן: "המתלוננות"). המבקש פיקד על המפקדת הישירה של המתלוננות והיה אחראי באופן ישיר על תחומים מסוימים הנוגעים לשגרת השירות הצבאי שלהן, כגון אישור יציאות.
3. על פי החשד, בצאת חג הפסח התשפ"ג, הזמינה רב"ט ש.כ. מספר חיילים וקצינים, וביניהם המבקש, לחגיגת "מימונה" בביתה שבעיר אילת. המבקש הגיע לאירוע מלווה בקצין אחר ושם פגש במתלוננות ובחיילות אחרות. בשלב מסוים הציעו החיילות, וביניהן המתלוננות, לצאת לבר בעיר והמבקש הצטרף אליהן.
4. במהלך הבילוי המשותף בבר, על פי החשד, נגע המבקש ברגלה ובידה של רב"ט ש.כ. וגם ברגלה של סמל ע.י, והזיז את החצאית שלבשה לכיוון המפשעה תוך נגיעה בחלק העליון של הרגל. מחומר החקירה עולה כי המבקש צרך כמות גדולה של אלכוהול לפני הבילוי המשותף בבר ובמהלכו. בחקירתו טען המבקש שהיה תחת השפעת אלכוהול ולא זוכר את האירוע.

השתלשלות העניינים וטענות הצדדים

5. ביום 7 ביוני 2023 פנו באי כוח המבקש בבקשה למתן צו איסור פרסום על שמו ופרטי זיהויו של המבקש, וזאת לאור החשש כי הפרסום יוביל לפגיעה בשמו הטוב ומתוך חשש להידרדרות במצבו הנפשי. נטען, כי המבקש מטופל באופן צמוד על-ידי גורמי ברה"ן לאור אירוע טראומתי שחווה במהלך שירותו הצבאי וכי פרסום שמו יחמיר את מצבו הנפשי.

דרום (בי"ש) 36/23
ק/XXX סגן ע"ב

6. התביעה התנגדה לבקשה וטענה כי המקרה אינו נופל בגדר החריגים לכלל פומביות הדיון, שהוא אבן יסוד בשיטתנו המשפטית. זאת, מפני שההגנה לא הצביעה על נזק חמור שייגרם לחשוד אם יפורסם שמו. עוד הדגישה התביעה את החשיבות הטמונה בפרסום שמם של חשודים בעבירות מין, לאור הצורך באזהרת הציבור מפניהם וכן כדי לעודד קורבנות עבירה נוספים להתלונן.
7. עם סיום החקירה, התקיים דיון נוסף בבקשה, במסגרתו חזרו הצדדים על עיקר טענותיהם. התביעה העמידה את חומרי החקירה לעיון ההגנה לצורך עריכת שימוע. יצוין כי עם הגשת הבקשה על ידי ההגנה, ניתן צו איסור פרסום זמני שעומד בתוקף כעת.

המסגרת הנורמטיבית

8. סעיף 325(1)(1) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו – 1955 (להלן: **חוק השיפוט הצבאי**) קובע את החריג לכלל הפומביות בעניינו של **חשוד**, כדלקמן:
- "בית הדין רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום או פרט אחר מפרטי החקירה, אם ראה כי הדבר עלול לגרום לחשוד נזק חמור ובית הדין סבר כי יש להעדיף את מניעת הנזק על פני העניין הציבורי שבפרסום; הורה בית הדין על איסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, יפקע האיסור עם הגשת כתב האישום נגד החשוד, אלא אם כן קבע בית הדין אחרת".
9. בדומה למקבילו במערכת הכללית, סעיף 70(ה1)(1) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, ההסדר בחוק השיפוט הצבאי מבטא את מעמדו הרם של כלל פומביות הדיון בשיטתנו המשפטית ולפיו הפרסום הוא הכלל והאיסור לפרסום הוא החריג, אשר יחול רק בהינתן נסיבות מיוחדות.
10. באיזון בין ערכי חופש הביטוי וזכות הציבור לדעת שהגשמתם כרוכה במידה רבה בשקיפות ההליך המשפטי, לבין הפגיעה בשם הטוב של חשודים, התנה המחוקק שרק בהתקיים "נזק חמור" תיטה הכף לטובת איסור הפרסום (ראו: בש"פ 6988/19 פרץ נ' הוצאת עיתון הארץ (26.11.2019); עלב"ש 4/21 רס"ן אנקרי נ' התובע הצבאי הראשי (2021); עלב"ש 2/20 רב"ט דקנאטי נ' התובע הצבאי הראשי (2020); עלב"ש 6/20 רס"ר שיליאן נ' התובע הצבאי הראשי (2020)).
11. לאור עליונותו של עיקרון הפומביות, ההלכה הפסוקה היא כי החריגים לכלל יפורשו בצמצום, והנטל המוטל על מי שטוען לחריג כאמור, הוא **כבד** (עלב"ש 137/11 רס"ן קבלו נ' התובע הצבאי הראשי (2011)).
12. לכן, נקבע בפסיקה מבחן דו-שלבי הקובע תנאים מצטברים לתחולת החריג: **התנאי הראשון**, קיומו של "נזק חמור", החורג מהנזק הרגיל הנלווה לפרסום שמו של החשוד; **התנאי השני**, שיש להעדיף את עניינו של החשוד על פני העניין הציבורי שבפרסום שמו (ראו למשל: בש"פ 1039/19 הוצאת עיתון הארץ נ' שופטת אלמונית (13.3.2019), עניין רס"ן אנקרי, וכן עלב"ש 27/18 רס"ל פלאח נ' התובע הצבאי הראשי (2018)).
13. כידוע, החוק אינו מגדיר מהו אותו "נזק חמור", אולם לאורך השנים נקבע שעל הנזק להיות קונקרטי ומיוחד, החורג מן הנזק הטבעי שמביא פרסום לשמו הטוב של החשוד, לכבודו, לכבוד משפחתו ולפרנסתו. נזקים אלה, על אף שהם ממשיים ומשמעותיים, ככלל אינם נמנים בין אותם נזקים חמורים שבגינם ייאסר פרסום פרטים מזוהים של חשודים (ראו למשל: רע"פ

דרום (בי"ש) 36/23
ק/XXX סגן ע' בי

8233/21 פלוני נ' בריינר (14.12.2021) ועלב"ש 13,14/22 סגן פארס וטור' פרחי נ' תכנית "המקור", ערוץ 13 והתובע הצבאי הראשי (2022)). לצד האמור, נקבע כי בעיות נפשיות "קשות ביותר" עשויות להיחשב לנזק חמור (ראו בש"פ 5759/04 תורג'מן נ' מדינת ישראל (1.8.2004)).

14. כאמור, אין די בכך שהחשוד ירים את הנטל הכבד המוטל עליו בהוכחת נזק חמור, אלא שעליו לשכנע שראוי להעדיף את מניעת הנזק על פני העניין הציבורי שבפרסום (ראו עניין אנקרי ועניין פאלח, לעיל).

15. בהקשר זה, על בית הדין לשקול את האינטרסים הכלליים של חופש הביטוי וזכות הציבור לדעת, אשר כאמור, הם אבן יסוד של כל חברה דמוקרטית. לצד אלה, יישקלו שיקולים פרטיקולאריים הנוגעים למקרה עצמו ובתוך כך מהות המעשים שהחשוד נחשד בהם, השפעת הפרסום על הציבור כולו ועל הצבא בפרט, מעמד החשוד, האם הפרסום עשוי להביא לקידום החקירה ולבירור האמת, משקל הראיות הקיימות, הצפי להגשת כתב אישום והאם פרטי הפרשה מוכרים לציבור (ראו: עניין אנקרי, לעיל).

16. בתיקי עבירות מין, האינטרס הציבורי שבפרסום פרטי החשוד מתעצם, "הן מתוך צורך להזהיר את הציבור מפניו והן מתוך הנחה כי פרסום שמו יעודד קורבנות עבירה נוספים לבוא ולהתלונן" (ראו: עניין שיליאן, עניין תורג'מן וכן עלב"ש 22/18 טור' ש' ש' נ' התובע הצבאי הראשי (2018)). האינטרס האמור לא נעלם אף לאחר סיום החקירה שכן אין בו כדי להקהות את האפשרות שתוגשנה תלונות נוספות וכן לאור הצורך בהזהרת הציבור מפני פגיעות נוספות (עניין שיליאן).

17. אשר לחשיבות השלב הדיוני בו נמצאת החקירה נפסק כי "אין דין חקירה המצויה בראשיתה, בטרם גובשה תשתית ראייתית, כדין חקירה שהבשילה ומצויה לקראת סיום" (עניין אנקרי), וככל שהחקירה מתקדמת יותר, כך תגבר הנטייה לפרסום.

18. אשר לטיב ההליכים שיינקטו נגד המבקש, אם יינקטו, הרי שלעניין זה אין נפקות מכרעת בהחלטה על איסור פרסום, שכן גם במקרים שבהם יוחלט לסגור את תיק החקירה או להעמיד חשוד לדין משמעתי, אין בכך כדי לגרוע מהאינטרס הציבורי שבפרסום פרטיו, ולו על מנת לאפשר ביקורת ציבורית על ההחלטה (עניין אנקרי, וכן עלב"ש/44/15 אל"ם ס' א' נ' התובע הצבאי הראשי (2015)).

19. לבסוף, יצוין כי עוצמת הראיות עשויה להיות שיקול רלוונטי להחלטה שלא להתיר פרסום, אך רק מקום שבו בית הדין משתכנע שהתשתית הראייתית חלשה במידה ניכרת ובהתחשב גם ביתר השיקולים הצריכים לעניין (עניין שיליאן, עניין טור' ש' ש' וכן עלב"ש 12/12 רס"ר מ' מ' נ' התובע הצבאי הראשי (2012)).

מן הכלל אל הפרט

קיומו של נזק חמור

20. ההגנה הציגה לעיוני חוות דעת פסיכיאטרית, שנערכה על ידי די"ר אדי גרבר, ביום 9 ביוני 2023. חוות הדעת מתבססת על מפגש בודד בין הפסיכיאטר למבקש שהתקיים במועד לעיל, כלומר לאחר פתיחת החקירה. בחוות דעתו, מתאר די"ר גרבר באופן רחב את האירועים ששמע מפי המבקש, אשר בגינם נטען שהתפתחו אצלו תסמינים פוסט טראומטיים ויחד איתם

- הצורך בשימוש תכוף באלכוהול. כמו כן, המבקש הזכיר את האירוע בגינו נחקר במצ"ח בחשד לביצוע עבירות מין.
21. מבלי לפרט, מטעמים של צנעת הפרט, נציין כי המבקש העלה בפני הפסיכיאטר קושי רגשי שמקורו במותו של חבר קרוב בחודש אוקטובר אשתקד. בהמשך, בעקבות שיחות עם חבר על אירוע מבצעי בו החבר היה מעורב, החל המבקש לחוות סימפטומים של פוסט טראומה, לרבות סיוטים חוזרים על אירוע מבצעי בו הוא היה מעורב, אשר בנס לא הסתיים בטרגדיה.
22. בכל הנוגע לאירוע מושא החקירה, מסר המבקש כי באותו הלילה שתה כמות גדולה מאוד של אלכוהול. המבקש מסר כי נודע לו על התלונות רק בדיעבד, שכן אינו זוכר פרט כלשהו מאירועי אותו לילה. עוד סיפר המבקש על המבוכה שחש בעקבות האירוע לאחר שמפקדו הודיע לו על התלונות וכן על חוסר האונים שהתלווה לחקירתו במצ"ח.
23. ד"ר גרבר קבע בחוות דעתו כי המבקש סובל מהפרעת דחק בתר חבלתית (פוסט טראומה – PTSD) הקשורה לאירועים שחווה במהלך שירותו. לכן, המליץ על התאמת פרופיל פוסל שירות וטיפול פסיכיאטרי ופסיכולוגי. בנוסף, התרשם כי פרסום שמו ברבים בעקבות החקירה עלול להוביל להחמרה משמעותית במצבו. כמו כן, המליץ בפני המבקש ואביו להימנע מלהחזיק נשק. עם זאת, קבע כי המבקש "ללא סימני פרודוקציה פסיכוטית, ללא תוקפנות, ללא מסוכנות וללא אובדנות קונקרטית מיידידת – שולל זאת כעת".
24. הפסיכיאטר הזכיר בחוות דעתו שהמבקש נפגש עם פסיכולוג קליני במכון הקבע. לצד האמור, לא עולה מחוות הדעת שהפסיכיאטר נחשף לסיכום המפגש שהתקיים כ-10 ימים לפני המפגש ביניהם.
25. הסיכום של המפגש האמור נאסף במסגרת החקירה והובא לעיוני. במפגש זה, המבקש פירט על קורות האירועים המבצעיים שהובילו לתסמינים הפוסט טראומתיים אותם הוא חווה, באופן דומה לתיאור שנתן בפני ד"ר גרבר. עם זאת, אין במפגש זה אזכור לחקירה במצ"ח או לאירועים שקדמו לה.
26. בסיכום הפגישה נקבע כדלקמן: "ללא עדות למצב פסיכטי או אפקטיבי מגורי. שולל מכל וכל מסוכנות. מדובר בקצין צעיר, המגיע מרקע משפחתי תומך, בעל כוחות, בחודשים האחרונים מתמודד עם תסמינים פוסט טראומטיים של עוררות וחודרנות. ללא תסמינים של הימנעות בשלב זה..."
27. ביום 27 ביוני 2023, לאחר שהתקבלה חוות הדעת הפרטית של ד"ר גרבר, פגש המבקש בפסיכיאטר במכון הקבע, ד"ר דיאגו אייס. בפגישה זאת, בנוסף לאירועים המבצעיים שהוזכרו לעיל, סיפר המבקש בקצרה על כך שנחקר בחשד לביצוע עבירה של הטרדה מינית "באילת תחת שימוש באלכוהול יצא עם חיילות ולא זוכר מה קרה בדיוק".
28. הפסיכיאטר התרשם שהמבקש "חייל נורמטיבי אינטליגנטי עם מאפיינים אישיותיים C, שעקב אירוע טראומטי מציג סימנים פעילים של PTSD ברמה שמשפיעה על תפקודו ברמה בינונית, כרגע המטופל לא קיבל טיפול משמעותי". ובהמשך: "במשך הבדיקה לא היו עדות משמעותי MMD או פסיכוזה, שולל מחשבות או כוונה לפגוע בעצמו או לזולתו. המטופל מתכן לאחר משתפר מצבו לטוס לדרום אמריקה ואחר כך ללמוד הנדסה".
29. לאור התרשמותו, המליץ הפסיכיאטר להפנות את המבקש לוועדה פסיכיאטרית להתאמת פרופיל 45 על רקע הפוסט טראומה. כמו כן, הפנה את המבקש לרופא תעסוקתי ולטיפול פסיכולוגי. עוד המליץ הפסיכיאטר על המשך השעייתו מהתפקיד "ללא גישה לנשק".

דרום (בי"ש) 36/23
ק/XXX סגן ע"ב

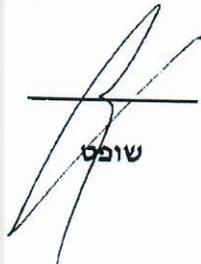
30. לאחר שעיינתי בחוות הדעת השונות, לא שוכנעתי כי עלה בידי ההגנה להרים את הנטל הכבד המוטל עליה, לפיו ייגרם למבקש "נזק חמור" אם יפורסם שמו. ייאמר כבר עתה, כי מקובלת עליי עמדת ההגנה, לפיה במקרים בהם קיים סיכון בו המבקש יפגע בעצמו בשל חשיפתו לציבור, יש ליישם מבחן הסתברותי המצביע על אפשרות סבירה להתקיימות פגיעה של ממש (ראו: בי"ש 13/22 פלוני נ' התצ"ד (2022), שם דובר על נאשם בביצוע עבירות מין).
31. עם זאת, לא מצאתי בחוות הדעת אמירה מפורשת לפיה ישנו חשש ממשי לביטחוננו האישי של המבקש, השולל אפשרות לפגיעה עצמית מכל וכל (ראו והשוו לבשי"פ 2990/18 פלוני נ' מדינת ישראל (25.4.2018)).
32. מצבו הנפשי של המבקש לא נוצר בעקבות האירועים בגינם נחקר אלא אירועים קודמים, ורק עתה החל המבקש לטפל בהם. בשלב הנוכחי, המבקש אף מביע רצון לטוס לדרום אמריקה ולהתחיל לימודים אקדמאים לאחר שיפור במצבו ואף חל שיפור בכל הנוגע לשימוש האינטנסיבי באלכוהול.
33. רק בחוות דעת הפסיכיאטר, ד"ר גרבר, נטען כי חשיפת שמו של המבקש עלולה "להוביל להחמרה משמעותית במצבו", אולם אין כל פירוט אשר לאופן בו מצבו יחמיר דווקא מהפרסום, בשונה ממצבים אחרים כגון הגשת כתב אישום או ניהול המשפט. לא מצאתי כי יש באמירה הכללית הזאת, לצד ההמלצה שלא להחזיק בנשק האישי, כדי לבסס אפשרות סבירה לפגיעה עצמית או להקים חשש לביטחון האישי של המבקש.
34. לסיכום חלק זה, חוות הדעת שהוצגו מצביעות על מצב נפשי מורכב, שמקורו לא באירועים בהם נחשד המבקש או עצם קיומה של החקירה. כמו כן, אין לשלול את דברי הפסיכיאטר, ד"ר גרבר, לפיהם מצבו של המבקש עלול להחמיר עם פרסום שמו. עם זאת, לא התרשמתי שהמבקש עמד בנטל להוכיח "נזק חמור", החורג מהנזק הרגיל (ראו גם: ע"פ 5096/23 פלונית נ' פרקליטות מחוז הצפון (פלילי) (20.7.2023)), ואף לא השתכנעתי מקיומה של אפשרות סבירה שמא ייפגע בטחוננו האישי. מכאן, כי התנאי הראשון להעדפת האינטרס האישי של המבקש על פני פומביות הדיון, לא מתקיים בענייננו.
- האיזון בין האינטרס הציבורי בפומביות לבין הנזק שייגרם למבקש
35. אף אם היה בידי ההגנה כדי לעמוד בנטל להוכיח "נזק חמור", לא היה בכך כדי לסיים את המלאכה. בית הדין עדיין נדרש לאזן בין עוצמת הנזק לבין עקרון הפומביות והאינטרס החברתי והצבאי שבפרסום שמו של המבקש (ראו: בשי"פ 4231/07 גורליק נ' מדינת ישראל (24.5.2007), עניין אנקרי ועניין פאלח).
36. בענייננו, בנוסף לאינטרס הכללי שבפרסום שמו של המבקש ישנם חששות מביטחוננו האישי של המבקש. לפנינו מקרה בו קיים חשד לביצוע עבירות של מעשה מגונה והטרדה מינית על ידי מפקד, שהוא אף קצין, כלפי שתי מתלוננות המשרתות תחת פיקודו.
37. אמנם מדובר בעבירות שבוצעו, על פי החשד, מחוץ למסגרת הצבאית, אולם אין בכך כדי להקהות את האינטרס המובהק שבעידוד נפגעות נוספות, אם ישנן, להתלונן. כמו כן, ישנו אינטרס צבאי – חברתי מובהק שבפרסום החקירה, שמטרתו לחזק את אמון הציבור בצה"ל ומפקדיו, גם אם זוטרים, ולפיו מקום בו קיים חשד לפגיעה בחיילות המשרתות על פי חוק, הדבר לא מוסתר והוא גלוי בפני הציבור.

38. אשר לעוצמת הראיות בתיק, ומבלי לקבוע מסמרות בסוגיה, סברתי שישנה תשתית ראייתית מספקת לחשד המיוחס לו. בכל מקרה, ובהתאם להלכה הפסוקה, הרי שלא מדובר בשיקול מכריע ויש לבחון אותו במכלול נסיבות המקרה.
39. בכל הנוגע לטענת ההגנה לפיה מדובר במעשים ברף חומרה המצדיק העמדה לדין משמעתי לכל היותר, הרי שהסוגייה תוכרע לאחר הליך השימוע שיערך למבקש בקרוב, לאור **סיומה של החקירה**. כך או כך, אין בכך כדי להחליש את האינטרס הציבורי שבפרסום הפרטים, ובמקרים מסוימים יש בו כדי להעצים אותו, וזאת על מנת לאפשר ביקורת ציבורית על ההחלטה לנקוט בהליך זה או אחר.
40. לאור האמור, ומבלי להקל ראש בנוק שייגרם למבקש כתוצאה מן הפרסום, הרי שיש להעדיף את האינטרס הציבורי שבפרסום.

סוף דבר

41. לאחר ששוכנעתי כי לא עלה בידי המבקש להרים את הנטל הכבד שבהוכחת "נוק חמור" ואף לא הסתברות סבירה שמא ייגרם נזק לביטחונו האישי, לצד האינטרס הציבורי המובהק שבפרסום שמו, מצאתי להתיר את פרסום פרטיו המזהים, ולדחות את בקשת ההגנה. הפרטים על אודות מצבו הנפשי והטיפול בו ייוותרו חסויים והם אינם מותרים לפרסום. בכפוף להבהרה זאת, צו איסור הפרסום שעמד בתוקף עד כה, מבוטל.
42. על מנת שלא לסכל את סיכויי הערעור, ובהמשך להסכמת הצדדים בדיון לפניי, ההחלטה תיכנס לתוקף ביום 3.8.2023, בשעה 17:00.
- זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, 30 ביולי 2023, י"ב באב התשפ"ג, בלשכה. קצינת בית הדין תעביר את ההחלטה לבאי כוח הצדדים ותאשר את קבלתה במזכר.
העתק מההחלטה יועבר לרל"שית נשיאת בית הדין הצבאי לערעורים.

שופט